

TAMPEREEN VALTUUSTOSOPIMUS VUOSILLE 2010-2012

Kaupungin taloudellinen tilanne on maailmanlaajuisen taantumana vuoksi poikkeuksellisen nopeasti huonontunut ja kaupungin talous uhkaa painua n. 80 milj. euroa alijäämäiseksi.

Allekirjoittaneet valtuustoryhmät sitoutuvat seuraaviin toimenpiteisiin Tampereen kaupungin talouden tasapainottamiseksi kuluvalle valtuustokaudella. Ryhmät neuvottelevat yhdessä sopimuksen toteuttamisesta ja vuosien 2010-12 talousarvioista.

Toimenpiteet sisältävät kaupungin tulopohjan kasvattamista veroja korottamalla ja tämän vuoksi valtuustoryhmät edellyttävät, että myös toimintamenoissa toteutetaan säästöjä.

1. TULOJEN LISÄÄMINEN

1.1.

Tuloveroprosenttia nostetaan 1 prosenttiyksiköllä vuosille 2010-2012. Tällä tavoitellaan noin 30 miljoonan euron lisätuloja vuodessa.

1.2.

Kiinteistöveroprosentteja nostetaan 0,1 prosenttiyksiköllä vuosille 2010-2012. Tällä tavoitellaan noin 6 miljoonan euron lisätuloja vuodessa. Korotuksia kompensoidaan toimeentulokiasiaikkaiden asumiskustannuksissa.

1.3.

Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöverovapautta ei poisteta.

1.4.

Rakentamattomien tonttien korotettua kiinteistöveroa ei oteta käyttöön.

1.5.

Palvelumaksuja korotetaan v. 2010 kolmella prosentilla niiltä osin kuin korotus on mahdollista. Hyvinvointipalveluiden asiakasmaksuja ei kuitenkaan koroteta eikä joukkoliikenteen lipun hintoja koroteta enempää kuin talousarviokehyksessä edellytettiin. Maksujen korotuksen tavoitteena on noin 1 miljoonan euron lisätulot. Vuoden 2011 ja 2012 maksuista päätetään näiden vuosien talousarvion laadinnan yhteydessä.

1.6.

Omaisuuksien myynneillä voidaan vapauttaa pääomia kaupungin tulevien investointien toteuttamiseen. Omaisuuden myyntiä ei käytetä juoksevien menojen rahoittamiseen. Tavoitteena on vuosina 2010-2012 yhteensä 100 miljoonan euron myyntitulot. Omaisuuden myyntikohteet ja -periaatteet linjataan kaupunginhallituksen suunnittelujaostossa.

1.7.

Kaikkien tytä- ja yhteisöomistusten osalta laaditaan omistajapoliittiset tavoitteet kesäkuuhun 2010 mennessä. Kaikkia Tampereen yhtiöomistuksia tulee tarkastella avoimesti ja selvittää mahdollisuudet luopua omistuksista tai osasta niitä. Yhtiöiden maksamien osinkojen vuosittaista tasoa nostetaan 0,5 milj. euroon. Yhtiöitä kehoitetaan selvittämään mahdollisuudet myydä omaisuuttaan pääomien tehokkaaksi kierrättämiseksi niissä tapauksissa, joissa yhtiö tarvitsee konsernipankilta lainaa investointeihinsa.

2. HENKILÖSTÖSÄÄSTÖT

2.1.

Tavoitteena on saada valtuustokaudella säästöjä kaupungin henkilöstömenoissa 45 milj. euroa. Tavoitteeseen pyritään hyvinvointipalveluiden laatua heikentämättä.

2.2. Palvelutuotannon tuottavuutta pyritään nostamaan niin, että valtuustokauden loppuun mennessä saadaan 25 miljoonan euron säästöt (jaksotettuna kolmelle vuodelle 5 + 10 + 10 milj. euroa). Tuottavuuden kehitystä mitataan mm. palveluiden ja henkilötyövuosien määrällä.

Tampereen valtuustosopimus vuosille 2010-2012

2.2.

Vuoden 2010 budjetissa henkilöstömenoja vähennetään 20 miljoonaa euroa lauta- ja johtokuntien talousarvioesityksiin verrattuna. Säästöt kohdennetaan siten, että niissä otetaan Hejan ja henkilöstöyksikön määrittelemät kriteerit huomioon.

Nämä henkilöstösäästöt toteutetaan sekä toimintayksiköiden johdon keinoin että henkilöstön kanssa sovittavin keinoin. Tällaisia keinoja ovat mm.:

2.2.1. Sovitaan henkilöstön kanssa lomarahojen osittaisesta leikkaamisesta. Säästötavoite vuonna 2010 on tältä osin 7 – 9 miljoonaa euroa. Lisäksi pyritään paikalliseen sopimukseen lomarahojen vaihtamisesta vapaaksi. Henkilöstölle suositellaan vapaaehtoisia palkattomia vapaita. Säästötavoite näiltä osin vuonna 2010 on vähintään 3 miljoonaa euroa. Mainittuihin toimenpiteisiin liitetään kannustimia.

2.2.2. Vakansseja täytetään tiukennetuin kriteerein koko valtuustokauden ajan ja sisäistä rekrytointia kehitetään. Kaupungin menokuria tiukennetaan sitovuusmääräyksiä täsmentämällä kaikilla tasoilla, myös henkilöstökustannusten osalta. Näillä toimilla tavoitellaan vuonna 2010 noin 6 – 8 miljoonan euron säästöjä henkilöstömenoihin.

2.2.3. Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolojen ja tapaturmien vähentämiseksi asetetaan selkeät tavoitteet. Tavoitteisiin päässeitä yksiköitä palkitaan kannustavan palkkiojärjestelmän avulla. Tavoitteena on 2 miljoonan euron säästöt vuonna 2010. Lisäksi selvitetään keinot henkilöstön nopean hoitoon pääsyn turvaamiseksi. Kannustavissa palkkiojärjestelmissä mukana olevat yksiköt toteuttavat kattavat kehityskeskustelut.

2.3.

Lomautuksiin ei ole tarvetta, jos säästötavoitteisiin päästään muilla keinoin. Tilannetta tarkastellaan kuukausittain ja ellei säästöihin päästä, tarvittavista toimenpiteistä päätetään 1.3.2010 mennessä.

3. PALVELUJEN TUOTTAVUUDEN LISÄÄMINEN

3.1.

Palvelujärjestelmät organisoidaan asiakaslähtöisesti ja sähköisiä palveluita otetaan käyttöön. Välittömän asiakastyön osuutta kokonaistyöajasta lisätään. Hallinnollisiin töihin käytettyä työpanosta vähennetään.

3.2.

Talousohjausta kehitetään tukemaan tuottavuuden parantamista. Vuonna 2010 selvitetään tilikaudet ylittävän budjetoinnin käyttöönoton mahdollisuudet. Tuotantoyksiköiden on tuotteistettava ja hinnoiteltava palvelunsa.

3.3.

Erikoissairaanhoidon päällekkäisyydet puretaan ja painopistemuutos kuntouttavaan perustason hoitoon toteutetaan. Vuonna 2010 selkeytetään työnjako PSHP:n kanssa osana oman erikoissairaanhoidon uudelleenorganisointia. Akuutin perusterveydenhuollon vuodeosastopaikkoja lisätään tavoitteena vähentää merkittävästi siirtoviivemaksuja.

Tampereen valtuustosopimus vuosille 2010-2012

3.4.

Uusia organisointiratkaisuja selvitetään. Tulevaisuuden organisaatiomalleista tehdään selvitykset Tampereen Infratuotanto-, Tampereen Ateria- ja Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelayritysten osalta. Selvitysten pohjalta tehdään päätökset erikseen. Osaratkaisuita ei tehdä ennen näitä päätöksiä. Mahdollisissa uusissa organisaatoratkaisuissa noudatetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa.

3.5.

Palveluverkkoa kehitetään aktiivisesti vastaamaan väestö- ja asukasrakenteen muutoksia. Tätä varten valitaan ohjausryhmä, jossa on edustajat sekä virka- että luottamushenkilöistä. Vuonna 2010 tehdään päätös Koukkuniemen alueen kehittämissuunnitelmasta ja aikataulutettu suunnitelma lähivuosille oppilaitosverkon sopeuttamisesta oppilasmäärien muutoksiin. Osaratkaisuita ei tehdä ennen kuin kokonaisuudesta on päätetty. Vaihtoehtoja sisältävän selvityksen pohjalta tehdään päätökset sosiaalipalvelujen organisoinnin muutoksista ja tilankäytön tehostamisesta vuonna 2010. Koulujen ja muiden tilojen monikäyttöisyyttä lisätään. Rakennemallin toteutuksessa priorisoidaan täydennysrakentamista olemassa olevien palvelujen äärelle.

3.6.

Hankinnoissa haetaan merkittäviä säästöjä toimintatapoja kehittämällä. Tavoitteena on saavuttaa 8 miljoonan euron säästöt vuositasolla. Vuonna 2010 tehdään päätökset seudullisesta logistiikkatoiminnasta ja selvitetään mahdollisuudet yhteishankintoihin tai yhteiseen hankintaorganisaatioon PSHP:n kanssa. Kaikissa merkittävässä / uusissa hankinnoissa tehdään arvio soveltuvimmasta hankintatavasta ennen hankinnan käynnistämistä.

Vuonna 2010 selvitetään kaikki toistaiseksi kilpailuttamatta olevat merkittävät hankinnat ja tehdään päätökset niiden kilpailuttamisesta tai kilpailutta jättämisestä. Selvitys tuodaan suunnittelujaostoon.

3.7.

Johtamista uudistetaan ja tehostetaan tavoitteena laadun ja tuottavuuden parantaminen. Kehitetään laadun huomioon ottavia tuottavuusmittareita. Tiedolla johtamista tukevat järjestelmät otetaan laajamittaiseen käyttöön.

3.8.

Tutkimus- ja kehitystyötä tehostetaan. Kehittämishankkeet priorisoidaan tuottavuuden ja laadun näkökulmasta. Alvari-toiminta ulotetaan koko kaupungin alueelle nykyisillä resursseilla ja sen painopistettä siirretään palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. CAF-arviointijärjestelmä pilotoidaan valituilla tuotantoalueilla.

4. MUUT ASIAT

4.1.

Uuteen palveluliiketoiminnan elinkeinopoliittiseen ohjelmaan varataan rahoitus vuodesta 2010 alkaen. Ohjelmassa kehitetään teollisuuden ja hyvinvointipalvelujen asiakaslähtöisiä palveluliiketoimintamalleja ja osaamista. Ohjelma kohdentuu mm. uutta liiketoimintaa synnyttäviin avoimiin innovaatioympäristöihin, kasvuyritysten kehittämiseen erityisesti palvelusektorilla, verkostomaisten liiketoimintaratkaisujen ja teknologian mahdollistamien palveluratkaisujen synnyttämiseen ja tarvittavan uuden tietotaidon synnyttämiseen.

Tampereen valtuustosopimus vuosille 2010-2012

4.2.

Työllisyydestä huolehditaan pitämällä kaupungin investoinnit korkealla tasolla (minimi 120 miljoonaa). Vuokra-asuntotuotannossa tavoitteena on 700-900 asunnon vuosittainen rakennustahti, josta omien tytäryhtiöiden osuus on 200 – 300 asuntoa. Tavoitteen saavuttamiseksi kaupunki sitoutuu luovuttamaan riittävästi tontteja ja takaamaan lainoja tytäryhteisöille. Tonttien riittävyyden saavuttaminen edellyttää asemakaavoituksen tehostamista. Myös yritys- ja pientalotonttien riittävyydestä huolehditaan mm. kaavoitusta nopeuttamalla.

4.3. Pitkäaikaistyöttömien työllistämistä tehostetaan niin että kunnan työmarkkinatukiosuutta saadaan pienennettyä.

4.4. Tampereen kaupunki toteuttaa seudullisen ilmastostrategian edelläkävijäskenaarion mukaisia toimenpiteitä. Käynnistetään laaja-alainen energia- ja ilmasto-ohjelma seudullisen ilmastostrategian tavoitteiden saavuttamiseksi. Suhdanneluonteisen valtion korjaus- ja energia-avustuksen loputtua kaupunki laittaa omaa rahaa korjaus- ja energia-avustuksiin tavoitteena vähentää asumisesta aiheutuvia ilmastopäästöjä.

4.5. Tästä sopimuksesta voi erota ilmoittamalla kirjallisesti kullekin sopimuksen allekirjoittaneelle.

Tampereella 9.11.2009

Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmä

SDP:n Tampereen valtuustoryhmä

Tampereen Vihreä valtuustoryhmä

Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä

Tampereen Keskustan valtuustoryhmä

Tampereen Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Tampereen Sitoutumattomien valtuustoryhmä